

VOORBLAD

Voorstel aan de Raad

Zaaknummer: Z/24/088324
Datum collegebesluit: 3 december 2025
Datum commissievergadering: 14 januari 2025
Datum raadsvergadering: 28 januari 2025

Soort Voorstel: Adviesnota
Onderwerp: Invoering Ja-Ja-sticker: Vereiste van instemming met de bezorging van ongeadresseerd reclamedrukwerk.
Portefeuillehouder: Wethouder Van Doeveren
Programma: Afval

Kernboodschap: De Raad heeft per motie (305) gevraagd om de Ja-Ja-sticker in te voeren voor 1 april 2025. Daartoe is deze wijziging van de afvalstoffenverordening nodig om ervoor te zorgen dat de bezorging van ongeadresseerd reclamedrukwerk instemming van de bewoner of gebruiker van het perceel vereist is. Bovendien maakt de raad het mogelijk dat het college het uitvoeringsbesluit aanpast op dit punt.

Bijlagen: Bijlage 1: Huidige tekst van de Afvalstoffenverordening
Bijlage 2 Was-wordt-overzicht artikel 18 van de afvalstoffenverordening

Stukken ter inzage: Geen
Beslispunt(en): 1. De Eerste wijziging van de Afvalstoffenverordening gemeente Wassenaar 2024 vast te stellen.

Relatie met: ☒ Agendapunt: vergadering Raad 2-2-2024, nr. 14 (moties vreemd aan de orde) b
☒ Motie: 305

Voorstel aan de Raad

Onderwerp

Vereiste van instemming met de bezorging van ongeadresseerd reclamedrukwerk

Inleiding

Op 2 juli 2024 heeft u een motie aangenomen over de invoering van een Ja-Ja-stickersysteem, waardoor instemming is vereist voor de bezorging van ongeadresseerd reclamedrukwerk. De motie vraagt om invoering en implementatie inclusief wijziging van de afvalstoffenverordening, uiterlijk per 1 april 2025. Dit met behoud van het bestaande systeem voor huis-aan-huisbladen (kranten).

Beoogd effect

De voor te stellen wijziging van de afvalstoffenverordening en de aanpassing van het uitvoeringsbesluit maken het mogelijk om instemming met de bezorging van ongeadresseerd reclamedrukwerk te eisen. Daarmee wordt onnodig drukwerk en daarmee papierafval aan de voorkant voorkomen (afvalpreventie) zonder dat de inwoner inboet op service.

Argumenten

1.1 Uitvoering geven aan de motie Ja-Ja-Sticker (305)

In de ingediende motie staan constatering, welke dienen als motivering door de raad:

- Van de 500 kg afval per inwoner, bijna 10% uit papier bestaat;
- In Wassenaars restafval ook nog bijna 20 kg per inwoner per jaar zit;
- Papier niet uit restafval wordt gesorteerd door afvalscheidingsmachines;
- Wassenaar met meer 200 kg restafval per inwoner nog niet in de buurt zit van de doelstelling uit het landelijke VANG-programma van maximaal 100 kg restafval per inwoner per jaar;
- Uit onderzoek van Milieu Centraal blijkt dat reclamefolders een substantieel onderdeel vormen van het papierval; en
- Het voorkomen van (papier)afval duurzamer is dan scheiden en recycleren;

1.2 Het invoeren van een Ja-Ja-sticker eerder is aangedragen door het College

Tijdens de themasessie van 11 januari 2024 heeft het College middels een themasessie over afval de Ja-Ja-sticker aangedragen als middel om afvalpreventie toe te passen en daarmee het voorkomen van afval.

1.3 Het gebruik van een op de VNG-modelverordening gebaseerde tekst is gewenst

Het voorgestelde derde lid van artikel 18 van de afvalstoffenverordening is ontleend aan de in 2021 aangepaste model afvalstoffenverordening van de VNG. Daarbij is gekozen voor de verbodsversie omdat zo ook de rol van de opdrachtgever (afzender) uitdrukkelijk kan worden meegenomen.

De afzenders en de bezorgorganisaties hebben grote belangen bij ongeadresseerd reclaimedrukwerk. Diverse bezorgorganisaties of samenwerkingsverbanden hebben rechtszaken aangespannen. Bestuursrechtelijke zaken tegen lasten onder dwangsom en korte gedingen en bodemprocedures bij de burgerlijke rechter tegen de wijziging van de betreffende afvalstoffenverordening. De voorgestelde tekst is overeind gebleven bij gronden over het begrip “ongeadresseerd” en ook als meer principiële gronden werden aangevoerd.

1.4 Het bepaalde in het uitvoeringsbesluit over kenbaar maken van het wel willen ontvangen van ongeadresseerde reclaimedrukwerk of niet willen ontvangen van huis-aan-huisbladen heeft een grondslag in de afvalstoffenverordening nodig

De nieuwe tekst van de afvalstoffenverordening vraagt om een noodzakelijke vervanging door nieuwe artikelen 9 (huis-aan-huisbladen) en 9a (ongeadresseerd reclaimedrukwerk) in het uitvoeringsbesluit. Dat wordt opgelost met het voor te stellen vierde lid van artikel 18 van de afvalstoffenverordening over het vaststellen van nadere regels door burgemeester en wethouders.

Kanttekeningen

1.1 Ongeadresseerd reclaimedrukwerk bezorgd door postbezorgingsbedrijven

Bij diverse gemeenten heeft de introductie van de Ja-Ja-sticker (opt-in-systeem) geleid tot rechtszaken. Waarbij in één zaak is bepaald dat niet van de postbezorgers geveerd kan worden dat zij in beginsel een onderscheid (kunnen) maken tussen commerciële post en zuiver informatieve post.

Het risico dat de wijzigingsbesluiten geen effect hebben op de bezorging van ongeadresseerd reclaimedrukwerk door postbezorgingsbedrijven blijft hierdoor bestaan.

1.2 Verspreider van ongeadresseerd reclaimedrukwerk

Een verspreider van ongeadresseerd reclaimedrukwerk vindt dat de invoering van een Ja-Ja-sticker niet voor hun geldt. Door middel van stilzwijgende aanvaarding claimen ze een overeenkomst te hebben met een groot deel van de huishoudens binnen de gemeente Wassenaar.

Uit advies van het ministerie van I&W evenals onze eigen afdeling Juridische Zaken blijkt dat de lokale wetgeving zwaarder weegt en daarmee de stilzwijgende aanvaarding tussen huishoudens en de verspreider niet ter zake doet.

Een verschil van inzicht kan vragen om handhaving en/ of een juridische stappen.

Financiën

In de basis zijn er gebruikelijke opstartkosten zoals arbeidskosten, aanschaf van Ja-Ja-stickers en kosten om middels communicatie inwoners te informeren over een dergelijke beleidswijziging. Afhankelijk van een juiste opvolging, dan wel acceptatie vanuit bezorgorganisaties kunnen er additionele kosten ontstaan aan handhaving en juridische kosten.

Juridisch kader

De bevoegdheid om de afvalstoffenverordening vast te stellen en te wijzigen is gebaseerd op Pagina **3** van **4**

artikel 10.23 van de Wet milieubeheer, waarin de raad wordt opgedragen om in het belang van de bescherming van het milieu een afvalstoffenverordening vast te stellen. Naast verplichte onderdelen kunnen ook onderwerpen worden geregeld die tot de gemeentelijke autonomie behoren. Dan zijn artikel 108, eerste lid en artikel 149 van de Gemeentewet de grondslag van de bevoegdheid van de raad.

Voor de noodzakelijke wijziging van het uitvoeringsbesluit moet nog een bevoegdheid worden geschapen. Dat gebeurt met het voorgestelde vierde lid van artikel 18 van de afvalstoffenverordening.

Uitvoering: Communicatie, Bekendmaking en Inwonersparticipatie

Te zijner tijd worden de eerste wijziging van de afvalstoffenverordening en de eerste wijziging van het bijbehorende uitvoeringsbesluit bekendgemaakt door plaatsing in het Gemeenteblad. Na het in werking treden van deze wijzigingen per 1 april 2025 worden de daardoor ontstane versies van de afvalstoffenverordening en het uitvoeringsbesluit als geldend getoond in de decentrale regelingenbank.

De wijzigingsbesluiten treden pas per 1 april 2025 in werking. Dat geeft gelegenheid om bezorgorganisaties en adverteerders, waaronder Wassenaarse ondernemers te informeren en de verstrekking van Ja-ja-stickers te organiseren.

Zo is de grootste verspreider van ongeadresseerd drukwerk inmiddels op de hoogte van de invoering van de Ja-Ja-sticker, liggen de Ja-Ja-stickers klaar en wordt een communicatieplan opgesteld om de invoering in goede banen te leiden.

Bijlagen

Eerste wijziging van de Afvalstoffenverordening gemeente Wassenaar 2024

Bijlage 1: Huidige tekst van de afvalstoffenverordening

Bijlage 2: Was-wordt-overzicht artikel 18 van de afvalstoffenverordening

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

drs. K.D. Handstede,
gemeentesecretaris

drs. L.A. de Lange,
burgemeester